

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet Davutoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

7/42576 sayılı yazılı soru önergesine süresi içinde cevap verilmediği için önergemi yeniliyorum.

Çeşitli tarihlerde Balkan ülkelerinden Türkiye'ye göç etmek zorunda kalmış olan soydaşlarımızın geride bıraktıkları taşınmaz malları üzerinde hak talep edememeleri çok ciddi bir sorundur. Bugüne kadar bu kişilere veya onların mirasçılarına geride bıraktıkları taşınmaz mallar iade edilmediği gibi herhangi bir tazminat da ödenmemiş olup, mahkemelere müracaat etmiş olan vatandaşlarımız da hukuki bir netice alamamışlardır.

Bu duruma verilecek en tipik örnek, Türkiye ile Bulgaristan arasında 18 Ekim 1925 tarihinde imzalanan Ankara Anlaşması ve akabinde ona bağlı olarak çıkarılan İkamet Sözleşmesine dayalı olarak Bulgaristan'dan Türkiye'ye göç eden vatandaşlarımızın geride kalan taşınmaz malları üzerinde hak talep edememeleridir. Söz konusu İkamet Sözleşmesinde "Türkiye'den göç eden Bulgarlarla, Bulgaristan'dan göç eden Türkler iki yıl içinde mallarını serbestçe elden çıkarabilirler. Buna ilişkin düzenlemeler ikincil mevzuatta düzenlenir." hükmü yer almaktadır. Bununla birlikte, izleyen tarihlerde bu konuda çıkarılmış ikincil bir mevzuat olmaması nedeniyle Ankara Anlaşması ve ekindeki İkamet Sözleşmesi hiçbir zaman uygulama imkânı bulamamıştır.

Diğer taraftan, Bulgaristan'dan Türkiye'ye göç eden vatandaşlarımız tarafından Bulgaristan'da açılan davalar Bulgaristan mahkemelerinde reddedilmektedir. Bu duruma gerekçe olarak ise, söz konusu anlaşmanın sadece imzalandığı tarihin öncesinden devralınan ve bu kapsamda özellikle 1912-1925 yılları arasını kapsayan mülkiyet sorunlarını düzenleyen bir anlaşma değil, imzalandığı tarihten sonraki göçleri de kapsayan bir anlaşma olması gösterilmektedir.

Diğer taraftan, Bulgaristan hükümeti söz konusu anlaşmaya dayanarak ve Bulgar göçmenlerin varisleri adına 1912-1913 Balkan Savaşları sırasında ülkemizden Bulgaristan'a göç eden Bulgarların geride bıraktıkları taşınmaz mallar için Türkiye'den 10 milyar dolar tazminat talep etmektedirler. Bulgaristan'ın bu taleplerine karşılık olarak Türkiye 1878 yılından itibaren Bulgaristan'dan ülkemize göç etmiş olan soydaşlarımızın geride bıraktıkları taşınmazlar ile ilgili olarak Bulgaristan'dan herhangi bir tazminat talep etmemektedir.

45636

Bu bilgilerin ışığında;

- 1- Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı olarak Ankara Antlaşmasına ve buna bağılı olarak ıkarılan İkamet Sözleşmesine ilişkin hukuki görüşünüz nedir?
- 2- Uygulama alanı bulacağı tarihleri açık olarak belirtilmeyen ve fiiliyatta hiçbir zaman uygulanma imkânı bulamayan bir anlaşma gerekçe gösterilerek mülkiyet halkları reddedilen vatandaşlarımızın sorunlarının çözümüne yönelik olarak Bakanlığınızca bugüne kadar yapılmış olan bir çalışma var mıdır?
- 3- Bulgaristan'daki mallarını alamayan ve mahkemelerde açılan davaları reddedilen vatandaşlarımızın bu malları alabilmelerine yönelik olarak Bulgaristan Hükümeti nezdinde herhangi bir çalışma yürütüyor musunuz?
- 4- Söz konusu mülkiyet haklarına dayalı olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde açmış oldukları davaları usulden veya esastan reddedilen vatandaşlarımız için Bakanlığınızca yapılan bir çalışma var mıdır?